

เรา “คาดหว้งอะไร” จากกรรมการบริษัท ?

กรรมการบริษัท ... เสียภาษีอะไร ?
เมื่อบริษัทจ่าย “เบี้ยประกันภัย” แทนกรรมการ

คุณชินภัทร วิสุทธิแพทย
หุ้นส่วน, บก.วิน ลอว์ ออฟฟิศ

ค่าตอบแทนกรรมการบริษัท “บางกรณี” อาจส่ง “ผลร้าย” ต่อ “ผลประโยชน์” ของบริษัทผ่าน “งบการเงิน” ได้อย่างชัดเจน หาก “ขาด” การบริหารจัดการให้ (ก) ถูกต้องตามกฎหมาย (By Law) (ข) ถูกต้องตามหลักการบัญชี (By Accounting) และ (ค) ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ภาษี (By Tax) เช่น ค่าเบี้ยประกันความรับผิดกรรมการและผู้บริหาร (D&O Insurance) ค่าเบี้ยประกันเครดิตสินเชื่อ (Credit Life Insurance) ค่าเบี้ยประกันชีวิตบุคคลสำคัญ (Key Man Insurance)

บทความที่ 10 ก่อนหน้านี้ “ค่าตอบแทนกรรมการ” ในรูป “รถยนต์ประจำตำแหน่ง” ถือเป็น “ผลประโยชน์ที่ไม่ใช่ตัวเงิน” (Non-Financial Benefits) ตามแนวทางที่ศาลฎีกาได้ตีความและตัดสินไว้เป็นบรรทัดฐานก่อนหน้านี้ กรรมการบริษัท ไม่ต้อนำมา รวมคำนวณ “ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา” ของกรรมการ ดังนั้น ผลประโยชน์ของกรรมการบริษัทที่ได้ใช้ “รถประจำตำแหน่ง” จึงไม่ใช่ “เงินได้ที่ต้องเสียภาษี” (Taxable Income) บริษัทเจ้าของรถประจำตำแหน่งสามารถนำมาบันทึกเป็น “ทรัพย์สินของบริษัท” และ หัก “ค่าเสื่อมราคา” หรือ “ค่าใช้จ่าย” ได้ทางภาษีเงินได้นิติบุคคล

นอกจากนั้น การปฏิบัติงานในฐานะ “กรรมการ” ในรูปแบบหลากหลาย คือ (1) กรรมการบริษัทจำกัด (2) บริษัทมหาชนจำกัด (3) กรรมการโดยตำแหน่ง (4) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามที่กฎหมายกำหนด (5) กรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งโดยราชการ... ไม่ต้อว่าเป็นการ “ให้บริการ” ที่ต้องเสีย “ภาษีมูลค่าเพิ่ม” (VAT) ตามที่กรมสรรพากรได้กำหนดไว้เป็นกฎหมายตั้งแต่ปี 2558... โดยสรุป “กรรมการบริษัท” ได้รับค่าตอบแทนไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

บทความที่ 11 นี้เน้นให้ความสำคัญกับ “ค่าตอบแทนกรรมการที่ไม่ใช่ตัวเงิน” (Non-Financial Director Compensation) เช่นกัน แต่เป็น “ค่าตอบแทน” ที่ “ระบุเป็นตัวเงิน” ได้ชัดเจนแน่นอน คือ “ความคุ้มครองตามกรมธรรม์ประกันภัย” (Non-Life Insurance Protection) และ “ความคุ้มครองตามกรมธรรม์ประกันชีวิต” (Life Insurance Protection) ตลอดจน “เบี้ยประกันภัย” (Insurance Premium) ที่เกี่ยวข้อง

ค่าเบี้ยประกันภัยความรับผิดกรรมการและผู้บริหาร (D&O Insurance Premium)

ทำไม ? ความคุ้มครองตามกรมธรรม์ประกันภัย ... มีมูลค่า (Valuation) ที่สามารถประเมินออกมาเป็นเงินได้ (Monitization)

กฎหมายบริษัทมหาชน (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติมที่กำลังจะออกมามักจะใช้เป็นกฎหมาย) มี “เรื่องใหม่” น่าสนใจเกี่ยวกับ “กรรมการบริษัทมหาชน” เรื่องหนึ่งที่กระทรวงพาณิชย์นำเสนอในการแก้ไขกฎหมาย คือ

(ก) กรณีนายทะเบียนบริษัทมหาชนพบการ “กระทำความผิดกฎหมาย” ... นายทะเบียน (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า) สามารถ “เปิดเผย” ข้อมูลการกระทำความผิด เช่น ผิดกฎหมายเรื่องใด และ ข้อมูลผู้กระทำความผิด เช่น ใครมีส่วนร่วมในการกระทำความผิด ... ถือเป็นการใช้ “ไม้แข็ง” ในการบังคับใช้กฎหมาย

กรณีนี้ “กรรมการบริษัทมหาชน” มีความเสี่ยงสูงแน่นอน เช่น กรณี “ทำหน้าที่ผิด” (Abusive Action) หรือ กรณี “ละเลย” ไม่ทำหน้าที่ (Abusive Inaction) ... ผลที่ตามมา คือ การเปิดเผยข้อมูลให้สังคมรับรู้ (Social Sanction) ราชการต้องมั่นใจในข้อมูลก่อนการบังคับใช้ ... มิฉะนั้น จะเป็น “ดาบสองคม” สำหรับราชการและกรรมการบริษัทในการทำหน้าที่แทนบริษัทมหาชน

ปัจจุบัน กรมพัฒนาธุรกิจการค้าใช้ “ไม้นวม” ด้วยการ “ระบุข้อมูล” การไม่นำส่งงบการเงินของบริษัทต่าง ๆ ไว้ในหน้าแรกของ “หนังสือรับรองบริษัท” ทำให้ “คนทั่วไป” ทราบได้ว่า “ต้องระวัง” เมื่อทำธุรกิจกับบริษัทที่ไม่ส่งงบการเงินรายปี

(ข) กรณีประธานคณะกรรมการ หรือ กรรมการบริษัทมหาชน “กระทำความผิดกฎหมาย” และกรรมการบริษัทถูกปรับตามกฎหมายภายใต้การทำหน้าที่ “โดยตำแหน่ง” และในฐานะของ “ผู้แทนบริษัท” ... กฎหมายใหม่ที่กำลังแก้ไขกำหนด “ห้ามบริษัท” จ่ายค่าปรับแทนกรรมการบริษัท ... ผล คือ กรรมการต้องจ่ายค่าปรับด้วยตนเอง

ประเด็นนี้ ส่งผลให้กรรมการต้องทำหน้าที่อย่างระมัดระวังมากขึ้น ... เดิมกรรมการมี “ความรับผิดตามกฎหมาย” อยู่แล้ว... ต่อไปกรรมการจะมี “ต้นทุนทางการเงิน” หรือ “ความเสี่ยงทางการเงิน” มากขึ้นในการทำหน้าที่แทน “ผู้ถือหุ้น” และ “บริษัท” (Agency Status) หากต้องรับผิดชอบจ่ายค่าปรับตามกฎหมายด้วยตนเอง และถือเป็นการเพิ่ม “ภาระ” ให้แก่กรรมการอันจะเป็น “ปัจจัยเสี่ยงทางการเงิน” ที่กรรมการต้องใช้ความละเอียดรอบคอบป้องกันไม่ให้เกิดความผิดพลาดในการทำหน้าที่อันนำไปสู่ความผิดและมี “ค่าปรับตามกฎหมาย”

หากมองจากมุมมองบริษัทที่เดิมได้จ่าย “ค่าปรับตามกฎหมาย” แทนกรรมการบริษัทตลอดมาในอดีต เพราะถือว่าเป็น “รายจ่ายของกิจการ” และสามารถนำมาใช้ “หักเป็นรายจ่ายทางภาษี” ได้ไม่มีปัญหา

จนกระทั่งในปี 2559 มี “คดีภาษีสำคัญ” ที่เปลี่ยน “มุมมองทางภาษี” ของผู้ประกอบการจนถึงทุกวันนี้ คือ กรณี “บริษัทเหล้า” แห่งหนึ่งนำเข้าสินค้าเหล้าและ “สำแดงราคานำเข้า” ผิดกฎหมายต้องเสีย “ค่าปรับทางอาญา” ตามกฎหมายให้แก่กรมศุลกากร ...บริษัทเหล้าแห่งนี้ได้นำ “ค่าปรับทางอาญา” ตามกฎหมายภาษีศุลกากรมาใช้ “หักเป็นรายจ่าย” ในการคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคลของบริษัท (Corporate Income Tax) ... ในคดีนี้กรมสรรพากรมองว่า “ค่าปรับทางอาญาภาษีศุลกากร” เป็น “รายจ่ายต้องห้าม” และไม่ยอมให้หักเป็น “รายจ่ายทางภาษี” (Corporate Tax Expense) แม้ว่าจะใช้หักเป็น “รายจ่ายทางบัญชี” (Accounting Expense) มาแล้วก็ตาม ... ศาลฎีกาในคดีนี้ตัดสินด้วยเหตุผลที่ว่า “**ค่าปรับทางอาญาเป็นการลงโทษผู้กระทำความผิด ไม่ควรให้นำมาลงเป็นรายจ่ายทางภาษีอีก เพราะจะเป็นการสนับสนุนผู้กระทำความผิด**”

หลังจากนั้น ในปี 2560 ได้มีคำวินิจฉัยของ “คณะกรรมการวินิจฉัยภาษีอากร” ประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้ความเห็นต่อกรมสรรพากรสนับสนุน “คดีภาษี” ในปี 2559 เพื่อให้มีผลทางภาษีต่อผู้เสียภาษีรายอื่นไม่ใช่เฉพาะ “บริษัทเหล้า” ที่เป็นคู่ความในคดีเท่านั้น ... สาระสำคัญของคำวินิจฉัยมีว่า “**รายจ่ายต้องห้ามทางภาษีให้รวมถึง เบี้ยปรับและหรือมิเงินเพิ่มภาษีอากร และค่าปรับทางอาญาตามกฎหมายภาษีอากรทุกประเภท**”

ผลที่ตามมาของ “คำวินิจฉัยภาษีอากร” เกี่ยวกับ “ค่าปรับทางอาญา” ข้างต้นนี้อยู่ใน “บริบทกฎหมายภาษี” เท่านั้น (Tax Law Boundary) ไม่ได้ขยายความไปถึงค่าปรับทางอาญาตามกฎหมายอื่น

หากนำมาเปรียบเทียบกับกฎหมาย “บริษัทมหาชน” ที่กำลังแก้ไขใหม่นี้ถือว่า “ต่างบริบทกฎหมาย” (Legal Perspectives) ระหว่างกฎหมายภาษีและกฎหมายบริษัท ... แต่ “จุดหมายเดียวกัน” คือ

- (1) “ธรรมาภิบาลทางภาษี” (Tax Governance) ที่ใช้ “ภาษี” เป็นเครื่องมือป้องกันผู้เสียภาษีกระทำผิดแล้วนำ “ค่าปรับทางอาญาภาษี” มาใช้เป็นรายจ่ายบริษัท และไม่ส่งเสริมสนับสนุนให้ “คนทำผิดแล้วลอยนวล” นำค่าปรับมาใช้ประโยชน์ในทางภาษีได้อีก
- (2) “ธรรมาภิบาลทางกฎหมาย” (Legal Governance) ที่ห้ามบริษัทจ่ายค่าปรับแทนกรรมการบริษัทเพื่อส่งเสริมให้กรรมการบริษัททำหน้าที่ด้วยความระมัดระวังอย่างยั่งยืน และป้องกันไม่ให้ “กรรมการทำผิดแล้วลอยนวล” มีบริษัทคอยตามจ่ายค่าปรับแทนอีกต่อไป

คำตอบ ... สำหรับคำถามข้างต้นว่า ... ทำไม ? “มูลค่า” ของ “กรมธรรม์ประกันภัย” ที่บริษัททำให้ “กรรมการบริษัท” จึงมีความสำคัญต่อบริษัทและกรรมการ เพราะนอกจากประเมินออกมาเป็น “ตัวเงิน” ได้แล้วตาม “มูลค่าเอาประกันความเสียหาย” (Sum Insured) ยังมี “เบี้ยประกัน” (Insurance Premium) ... ยังได้เห็นความสำคัญของการ “ป้องกันความเสี่ยง” (Risk Prevention) ที่อาจเกิดขึ้นต่อบริษัทและกรรมการ

อย่างไรก็ตาม D&O Insurance ประกันความรับผิดของกรรมการและผู้บริหารบริษัทนี้ “พึงระวัง” เรื่องความคุ้มครองตามกรมธรรม์ประกันภัยด้วย ... กรมธรรม์บางฉบับ “ไม่คุ้มครอง” กรณี “กรรมการทุจริต” (Cheating Director) หรือ “กรรมการประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง” (Gross Negligence Director) ... กรมธรรม์หลายฉบับต้อง “ซื้อความคุ้มครองเพิ่ม” และ “จ่ายเบี้ยประกันเพิ่ม” สำหรับกิจการของบริษัทที่มีความเสี่ยงสูง (High Risk Business) และความเสี่ยงเฉพาะด้าน (Specific Risk Business) เช่น กิจการโรงพยาบาล กิจการปิโตรเคมี กิจการอาหาร กิจการขนส่ง เป็นต้น

ค่าเบี้ยประกันภัยแบบเครดิตสินเชื่อ (Credit Life Insurance Premium)

นอกจาก “ประกันภัยความรับผิดกรรมการและผู้บริหารบริษัท” แล้วพบว่ายังมีประกันภัยอีกรูปแบบหนึ่งที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับ “กรรมการบริษัท” โดยเฉพาะกรรมการบริษัทที่เป็น “บุคคลสำคัญ” (Key Man) ต่อองค์กรและมี “ความเสี่ยงสูง” ต่อการดำรงอยู่ของบริษัทหากไม่มีกรรมการบริษัทคนนี้

บริษัทจำนวนมากที่เป็น “ธุรกิจครอบครัว” (Family Business) ไม่ว่าจะเป็น “บริษัทเอกชน” หรือ “บริษัทมหาชน” ที่เป็น “บริษัทจดทะเบียน” ในตลาดหลักทรัพย์หรือไม่ ... มักมี “กรรมการบริษัท” หรือ “ผู้บริหาร” ที่ “เข้ามาคนเดียว” (One Man Show) หรือ “กลุ่มคน” ที่เป็น “บุคคลสำคัญ” ในบริษัทและมีบทบาทขับเคลื่อนกิจการของบริษัท ... หากไม่มี “กรรมการคนสำคัญ” คนนี้แล้วบริษัทจะประกอบกิจการต่อไปไม่ได้... คู่ค้า ลูกค้า ลูกจ้าง ธนาคารเจ้าหนี้ รวมถึง “ผู้มีส่วนได้เสีย” อื่น ๆ ในกิจการของบริษัท (Stakeholder) ใ้วางใจเฉพาะ “กรรมการคนสำคัญ” นี้เท่านั้น ... ไม่เชื่อถือ “คนอื่น” และ มักไม่มี Successor หรือ “ผู้สืบทอดกิจการ” หาก Key Man ต้องจากไปโดยไม่ได้คาดหมาย

ประกันภัยแบบเครดิตสินเชื่อนี้ ... เกิดขึ้นจากบริษัทกู้ยืมเงินธนาคารภายใต้เงื่อนไขสัญญากู้ยืมเงินที่บริษัทลูกหนี้ผู้กู้ต้องทำประกันชีวิตของ “บุคคลสำคัญ” หรือ “กรรมการคนสำคัญ” ของบริษัท ... มี “ธนาคารเจ้าหนี้”

ตามสัญญาที่ผู้ถือหุ้นเป็นผู้รับประโยชน์” ตามกรมธรรม์ประกันชีวิต ... โดย “มูลค่าประกันภัย” เทียบเท่ากับ “หนี้เงินกู้” ... เมื่อ “กรรมการคนสำคัญ” เสียชีวิตจากไป ... บริษัทประกันจะจ่ายเงิน “ผลประโยชน์” ให้แก่ธนาคารเพื่อชำระหนี้แทนบริษัทลูกหนี้ผู้กู้เงินธนาคาร

ผลที่ตามมา คือ แม้บริษัทขาด “คนสำคัญ” ในการขับเคลื่อนกิจการ แต่หนี้สินบริษัทถูกชำระหนี้ทั้งหมดด้วยเงิน “ผลประโยชน์” จากกรมธรรม์ประกันภัย “แบบเครดิตสินเชื่อ” ... กรณีนี้ ผลกระทบต่อกิจการด้านจิตใจ (Corporate Morale Impact) ที่ขาด “คนสำคัญ” ไม่ถูกช้ำเติมด้วย “ผลกระทบด้านการเงิน” (Financial Impact) ที่ธนาคารเจ้าหนี้จะเร่งรัดบังคับชำระหนี้จากบริษัท

กรณีนี้ ... กรรมการบริษัทท่านทราบหรือไม่ ? เคยมี “บริษัทประกันชีวิต” แห่งหนึ่งตามข้อหาหรือภาษี (Tax Ruling) ไปยังกรมสรรพากรเมื่อปี 2550 ในประเด็นสำคัญดังนี้

ก. บริษัทลูกหนี้เงินกู้ธนาคาร ... เมื่อสิ้นสำคัญสัญญาที่ผู้ถือหุ้น คือ บริษัทต้องทำ “ประกันชีวิต” กรรมการคนสำคัญ เพื่อเป็น “หลักประกันเงินกู้” และคุ้มครองสินเชื่อธนาคาร ... ธนาคารเป็นผู้รับประโยชน์ตามกรมธรรม์ประกันชีวิตเพื่อชำระหนี้เงินกู้ ... หากชำระหนี้เงินกู้หมดแล้ว บริษัทลูกหนี้จะได้รับเงินผลประโยชน์ในลำดับถัดจากธนาคารเจ้าหนี้ ... กรรมการและสมาชิกครอบครัวของกรรมการบริษัทไม่มีสิทธิได้รับเงินผลประโยชน์จากกรมธรรม์ประกันชีวิตแบบเครดิตสินเชื่อ

ข. บริษัทลูกหนี้เงินกู้ธนาคาร ... จ่าย “เบี้ยประกันชีวิต” แทน “กรรมการคนสำคัญ” หรือ “ผู้บริหาร” ของบริษัท เพื่อคุ้มครองสินเชื่อธนาคารจากการที่ผู้ถือหุ้นธนาคาร ... บริษัทนำ “เบี้ยประกันชีวิต” มาใช้ “หักเป็นรายจ่าย” ในการคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคลของบริษัท

ค. กรณี “กรรมการคนสำคัญ” เสียชีวิตจากไป ... ธนาคารเจ้าหนี้ได้รับชำระหนี้จาก “ผลประโยชน์ประกันชีวิต” เหลือเงินผลประโยชน์เพราะหนี้ธนาคารเหลือน้อยมาก ... บริษัทประกันชีวิตจ่ายผลประโยชน์ให้แก่บริษัทลูกหนี้ที่เหลือทั้งหมด

กรมสรรพากรตอบข้อหาหรือข้างต้นนี้ ... สำคัญ คือ

- (1) เบี้ยประกันชีวิต “กรรมการคนสำคัญ” หรือ “ผู้บริหารหลัก” ของบริษัท (Key Man) ถือเป็นรายจ่ายโดยตรงในกิจการของบริษัท ... ไม่ถือเป็น “รายจ่ายต้องห้ามทางภาษี”
- (2) เบี้ยประกันชีวิตกรรมการ ... บริษัทออกเงินแทน ... ไม่ถือเป็น “ประโยชน์เพิ่ม” ของกรรมการหรือผู้บริหาร... ไม่ต้องนำมารวมคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของกรรมการ/ผู้บริหารท่านนั้น
- (3) เงินผลประโยชน์จากกรมธรรม์ประกันชีวิตกรรมการ/ผู้บริหารที่ “บริษัทลูกหนี้ผู้กู้” ได้รับจาก “บริษัทประกันชีวิต” หลังจากชำระหนี้ธนาคารหมดแล้ว ... ถือว่าเป็น “เงินได้ทางภาษี” ที่บริษัทต้องนำมารวมคำนวณภาษีร่วมกับรายได้อื่นของบริษัท

กรณีนี้ ... หากไม่มี “สัญญาที่ผู้ถือหุ้น” และไม่มีเงื่อนไขประกันชีวิตกรรมการเพื่อเป็น “หลักประกันเงินกู้” และ “คุ้มครองสินเชื่อ” ... ประเด็นน่าคิดต่อไป คือ ผลการตีความข้อหาหรือของกรมสรรพากรจะเปลี่ยนไปหรือไม่ ? น่าติดตามสำหรับ “กรรมการบริษัท” และ “คนทำงาน” ด้านนี้

ค่าเบี้ยประกันชีวิตบุคคลสำคัญ (Key Man Insurance Premium)

รูปแบบประกันชีวิตของ “กรรมการบริษัท” ยอดนิยมที่พบมากที่สุดในวงการประกันชีวิต คือ Key Man Insurance หรือ “ประกันชีวิตบุคคลสำคัญ” ของบริษัท ... ปัจจัยหนึ่งของการ “ซื้อประกัน” รูปแบบนี้คือ การ “สร้างรายจ่ายของบริษัท” ให้มีผล “ลดกำไร” ของบริษัทและเสียภาษีบริษัทน้อยลง

ปรากฏการณ์นี้ถูกต้องหรือไม่ ? “กรรมการบริษัท” มองเรื่องนี้อย่างไร ? “กรมสรรพากร” มองเรื่องนี้ต่างกันหรือไม่ ? อย่างไร ?

ประกันชีวิต Key Man นี้ต่างจาก Credit Life Insurance ตรงเมื่อใช้ในการทำประกันชีวิต คือ Key Man Insurance ไม่มีสัญญาคุ้มครองเงิน ไม่ใช้เป็นหลักประกันเงินกู้ ไม่ใช้การคุ้มครองสินเชื่อธนาคาร กล่าวอีกนัยหนึ่ง คือ ไม่มี “ปัจจัยภายนอก” กำหนดให้บริษัทต้องทำประกันชีวิตกรรมการบริษัท หรือ ผู้บริหารสำคัญของบริษัท

ประกันชีวิต Key Man นี้ ... ต้องวางแผนการใช้งานให้ (1) ถูกต้องตามกฎหมาย (2) ถูกต้องตามหลักการบัญชี และ (3) ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ภาษี ... มิฉะนั้น ในทางปฏิบัติพบปัญหาการใช้เงินบริษัทผิดประเภท (Misappropriate Asset Usage) และปัญหาภาษีเงินได้บริษัท ปัญหาภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของกรรมการบริษัท

ในทางปฏิบัติ กรมสรรพากรวางแนวทางการตีความภาษีเรื่องนี้ไว้จำนวนมากผ่านข้อหารือภาษี (Tax Ruling)

1) บริษัทจ่ายค่าเบี้ยประกันชีวิต Key Man บุคคลสำคัญของบริษัท รวมกรรมการคนสำคัญด้วย ... บริษัทจะนำมาใช้ “หักเป็นรายจ่ายบริษัท” ได้ต่อเมื่อ ... เบี้ยประกันชีวิตนั้น เป็น “รายจ่ายสำหรับกิจการ” เท่านั้น

กรณีนี้ บริษัทต้องพิสูจน์ให้เห็นว่า

(ก) ประกันชีวิตบุคคลสำคัญนี้ทำเพื่อประโยชน์บริษัทเป็นการทั่วไปสำหรับ “กรรมการคนสำคัญ” หรือ “ผู้บริหารสำคัญ” ... ไม่ใช่ “เฉพาะเจาะจง” ไปที่ “กรรมการคนใด” หรือ “ผู้บริหารคนใดคนหนึ่ง” เป็นพิเศษ เช่น คนในครอบครัว

(ข) บริษัทต้องมี “นโยบายบริษัท” (Corporate Policy) ในการกำหนดค่าตอบแทน/ผลประโยชน์ให้แก่กรรมการ/ผู้บริหารบริษัทที่ชัดเจน

(ค) บริษัทต้องนำ “นโยบายบริษัท” ให้คณะกรรมการบริษัทอนุมัติ (Policy Maker Level) และมีรายงานการประชุมรับรองนโยบายดังกล่าวอย่างเป็นทางการ

หากไม่เป็นไปตามแนวทางปฏิบัตินี้ (By Practice) เบี้ยประกันชีวิต Key Man มักถูกปฏิเสธไม่ให้นำมาคำนวณเป็น “รายจ่ายทางภาษี” และ กลายเป็น “รายจ่ายต้องห้าม” อันเป็นผลร้ายทางการเงินต่อบริษัท (Financial Damage) ที่ต้องเสียภาษีเพิ่มขึ้นจากรายจ่ายต้องห้ามนี้

2) กรรมการบริษัท หรือ ผู้บริหารบริษัท ... ถือว่าได้รับ “ประโยชน์เพิ่ม” ที่สามารถคำนวณออกมาเป็น “ตัวเงิน” ได้ ... ต้องนำไปรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ... ไม่ยกเว้นภาษีแม้จะเป็น “สวัสดิการบริษัท” ก็ตาม ... ประเด็นนี้ไม่มีทางเลือกอื่น หรือ ข้อยกเว้นภาษีใดให้แก่กรรมการบริษัท

นอกจากนี้ ประกันชีวิตกรรมการ/ผู้บริหารบริษัทในรูปแบบต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในประเทศไทยดังที่กล่าวมาข้างต้น 3 ประเภทนี้ พบว่ามีกรรมการ/ผู้บริหารบริษัทจำนวนมากทั้งในตลาดหลักทรัพย์และบริษัททั่วไปได้ส่งเงินไปต่างประเทศเพื่อ “ซื้อประกัน” รูปแบบอื่นที่ไม่มีในประเทศไทย เช่น Universal Life Insurance (UL) หรือ Variable Universal Life Insurance (VUL) หรือ Private Placement Life Insurance (PPLI) ทั้งนี้ เหตุผลสำคัญที่พบของการซื้อประกันต่างประเทศ คือ การวางแผน ภาษีมรดก (Inheritance Tax Planning) การวางแผนการเงินส่วนบุคคล (Personal & Wealth Tax Planning) ข้อควรระวังสำหรับกรณีนี้ คือ เบี้ยประกันภัยใช้เป็นรายจ่ายของบริษัทในไทยได้หรือไม่ ? การส่งเงินไปซื้อประกันต่างประเทศถูกต้องตาม “กฎหมายควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน” (Exchange Control Law) หรือไม่ ?

ดังนั้น เมื่อบริษัทเลือกจะทำประกันชีวิตให้แก่กรรมการไม่ว่าในรูปแบบใด ... มุมมองหลากหลายด้านกฎหมาย ด้านบัญชี ด้านภาษีที่มีผลกระทบต่อบริษัทและกรรมการ/ผู้บริหาร ... ควรได้รับการพิจารณาอย่างละเอียดรอบคอบก่อนตัดสินใจ

ชินภัทร วิสุทธิแพทย
ONE Law Office